

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 72/2022-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. v Ústave na výkon väzby Leopoldov, zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Dobrovičom, Záhradnícka 27, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 5 T 81/2011 a proti postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 3 To 70/2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu elektronickou formou 25. novembra 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 T 81/2011 (ďalej aj „konanie okresného súdu“) a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 To 70/2020 (ďalej aj „konanie krajského súdu“), spolu s konaním okresného súdu spolu aj „napadnuté konanie“. Súčasne navrhuje, aby mu ústavný súd priznal primerané finančné zadosťučinenie, ktoré mu bude povinný vyplatiť okresný súd v sume 6 000 eur a krajský súd v sume 4 000 eur, pričom proti krajskému súdu sa domáha aj priznania náhrady trov konania pred ústavným súdom.

2. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uviedol, že rozsudkom okresného súdu č. k. 5 T 81/2011 z 2. júla 2011 [správne má byť z 2. júla 2013, datovanie ústavný súd zistil z obsahu rozsudku krajského súdu č. k. 3 To 70/2020 z 1. júna 2021 (ďalej aj „rozsudok krajského súdu“), ktorý krajský súd zaslal ústavnému súdu v zmysle § 60 ods. 2 zákona o ústavnom súde, pozn.] bol odsúdený pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1 a ods. 2 písm. h) Trestného zákona, ktorý bol uznesením krajského súdu č. k. 2 To 117/2013 zo 17. októbra 2013 (dátum uznesenia krajského súdu ústavný

súd zistil z obsahu rozsudku krajského súdu, pozn.) v celom rozsahu zrušený a vec bola vrátená okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Po vrátení veci okresnému súdu na ďalšie konanie došlo v trestnej veci sťažovateľa k zmene zloženia senátu a sťažovateľ bol následne opätovne okresným súdom odsúdený. Proti druhému odsudzujúcemu rozsudku podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd na verejnom zasadnutí konanom 1. júna 2021 tak, že podané odvolanie zamietol a prvostupňový rozsudok potvrdil. Podľa jeho názoru bol odvolací súd povinný vyhotoviť odôvodnenie svojho rozhodnutia do 30 dní od jeho vyhlásenia, avšak predsedníčka senátu sťažovateľa, ako aj jeho právneho zástupcu listom z 8. júla 2021 informovala, že z dôvodu nárazovo vyššieho nápadu časovo náročných a väzobných vecí požiadala predsedu krajského súdu o predĺženie lehoty na písomné vyhotovenie rozsudku, a to do 24. augusta 2021. V tejto súvislosti akcentuje, že ani po uplynutí ďalších troch mesiacov krajský súd odôvodnenie rozsudku nevyhotovil, čo má za následok stav pretrvávajúcej právnej neistoty, pretože už pred tromi mesiacmi mohol podať mimoriadny opravný prostriedok. V závere ústavnej sťažnosti zdôraznil svoje právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a konštatoval, že konania okresného súdu a krajského súdu trvajú už viac ako desať rokov a vzhľadom na nečinnosť krajského súdu sa celková doba napadnutého konania stále predlžuje.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

3. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa o porušení jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

4. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.1. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa postupom okresného súdu v napadnutom konaní

5. Podľa § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde musí ústavná sťažnosť okrem všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania podľa § 43 označeného zákona obsahovať aj konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

6. Rovnako tak z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že popri uvedení petitu je ďalšou povinnosťou sťažovateľa, aby svoju ústavnú sťažnosť náležite odôvodnil, t. j. aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie ústavnej sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie predloženého sporu. Nedostatok odôvodnenia sťažnosti

vyvoláva významné procesné dôsledky (m. m. IV. ÚS 359/08, IV. ÚS 198/2012, IV. ÚS 54/2014, II. ÚS 594/2016).

7. Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len so zreteľom na lehoty uvedené v zákone. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž ani v týchto prípadoch postup dotknutého orgánu verejnej moci nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 280/2020). Pre posúdenie prípadných prietahov v konaní orgánu verejnej moci sa preto o to viac vyžaduje náležité odôvodnenie ústavnej sťažnosti a chronologický opis (aspoň čiastočný) skutkového stavu, ktorý by ústavnému súdu už po oboznámení sa s obsahom ústavnej sťažnosti umožnil vytvoriť si základnú predstavu o spôsobe vedenia napádaného konania (I. ÚS 266/2021).

8. Argumentácia predstavená sťažovateľom je takmer výlučne založená na rámcových skutkových tvrdeniach bez opisu konkrétnych skutočností umožňujúcich reálne posúdenie ich negatívneho materiálneho dopadu na osobu sťažovateľa a jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti len pomerne abstraktne uvádza skutkový stav, z ktorého vyplýva, že okresným súdom bol dvakrát odsúdený, prvý odsudzujúci rozsudok bol odvolacím súdom zrušený a druhý rozsudok okresného súdu bol rozsudkom krajského súdu potvrdený, pričom napadnuté konanie ako celok trvá viac ako desať rokov (bod 2 tohto uznesenia, pozn.). Sťažovateľ však prípadné obdobie nečinnosti okresného súdu v napadnutom konaní nijako nekonkretizoval, nedefinoval, v čom mala spočívať alebo ako sa prejavila pomalosť, nesústredenosť, alebo nehospodárnosť konania. Z obsahu ústavnej sťažnosti preto nie je zrejmé, akým presne špecifikovaným postupom okresného súdu v napadnutom konaní mali byť sťažovateľom namietané práva porušené.

9. Keďže ústavná sťažnosť neobsahuje konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa konaním okresného súdu dôjsť k porušeniu jeho základných práv (§ 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde), ústavný súd časť ústavnej sťažnosti vzťahujúcu sa na konanie okresného súdu postupom podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde odmietol, a to pre absenciu zákonom ustanovených náležitostí.

10. Nad rámec predneseného ústavný súd poznamenáva, že v zmysle § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov je advokát povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom. Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta). V konklúzii uvedeného a reflektujúcu skutočnosť, že nesplnenie zákonom ustanovenej náležitosti malo takú povahu, že odstránenie tohto nedostatku ústavnej sťažnosti by si zo strany ústavného súdu vyžadovalo podrobnú výzvu, resp. poučenie právneho zástupcu sťažovateľa o esenciálnych náležitostiach ústavnej sťažnosti, a touto výzvou, resp.

poučením, by ústavný súd fakticky nahradzoval úkon právnej služby, ktorý je povinný vykonať advokát, ústavný súd sťažovateľa a ani jeho advokáta na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti nevyzýval.

II.2. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa postupom krajského súdu v napadnutom konaní

11. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie. K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (napr. I. ÚS 358/2019, I. ÚS 85/2021).

12. Sťažovateľ rozporuje postup krajského súdu a vyjadruje presvedčenie, že písomné vyhotovenie rozsudku krajského súdu nebolo vypracované ani v dodatočnej lehote poskytnutej predsedom odvolacieho súdu (bod 2 tohto uznesenia, pozn.). Ústavný súd vlastným prieskumom zistil, že krajský súd písomné vyhotovenie rozsudku č. k. 3 To 70/2020 z 1. júna 2021 predložil 17. augusta 2021 okresnému súdu, aby predmetný rozsudok doručil jednotlivým subjektom trestného konania, čím sa dostatočne odôvodňuje výsledok, že rozhodnutie odvolacieho súdu bolo v lehote predĺženej predsedom krajského súdu (lehota bola predĺžená až do 24. augusta 2021, pozn.) riadne vyhotovené a doručené súdu prvého stupňa.

13. Pokiaľ ide o samotné doručenie rozsudku krajského súdu sťažovateľovi, okresný súd na základe žiadosti o poskytnutie súčinnosti (§ 60 ods. 2 zákona o ústavnom súde) ústavný súd informoval, že rozsudok krajského súdu bol okresnému súdu predložený 17. augusta 2021, k jeho expedovaniu pristúpil 16. decembra 2021 a predmetný rozsudok bol 31. decembra 2021 doručený sťažovateľovi a 10. januára 2022 jeho obhajcovi, JUDr. Jozefovi Dobrovičovi.

14. Na podklade uvedeného ústavný súd uzatvára, že v činnosti krajského súdu nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by zakladali možnosť vyslovenia porušenia sťažovateľom namietaných práv, a preto pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

15. V závere ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že právny zástupca sťažovateľa priložil k zaručenej konverzii plnomocenstva na zastupovanie sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom z jeho listinnej podoby do elektronickej podoby osvedčovací doložku, ktorá neobsahuje náležitosti ustanovené zákonom e-Governmente a vyhláškou Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky č. 70/2021 Z. z. o zaručenej konverzii, a to v časti uvedenia všetkých bezpečnostných prvkov pôvodného dokumentu. S prihliadnutím na výsledok konania ústavný súd nepristúpil v danej veci k odstraňovaniu nedostatku zákonom ustanovenej náležitosti ústavnej sťažnosti adresovaním výzvy právnomu zástupcovi sťažovateľa, a to z dôvodu procesnej

ekonómie, keďže ani prípadné odstránenie označeného nedostatku by podľa názoru ústavného súdu už nemohlo viesť k inému rozhodnutiu o tejto ústavnej sťažnosti, než je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

16. Z dôvodu odmietnutia ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia označených práv.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 9. februára 2022

Miloš Maďar
predseda senátu